

روان‌شناسی خانواده



همسران برتر

دکتر غلامعلی افروز

ازدواج آنها می‌گذرد و هر سالی که از زندگی زناشویی شان سپری می‌شود، رابطه آنان گرمتر، صمیمی‌تر و نشاط‌انگیزتر و زندگی شان پربارتر می‌گردد؛ به گونه‌ای که گذشت زمان، فرزندآوری، حوادث و تحولات اقتصادی و اجتماعی هیچ‌گونه خدشه‌ای بر همدلی و صمیمیت آنان وارد نمی‌آورد.

به تعبیر قرآنی همسران برتر آنانی هستند که زیباترین، آرامسته‌ترین، فاخرترین و مقاومترین لباس و پوشش فطری و روانی - حمایتی یکدیگر باشند.

همسران برتر، آنانند که در کنار هم آرامش می‌یابند و آرام می‌گیرند و در پیمودن طریق فلاح و رستگاری، سرمایه و توشه راه مشترکشان، "محبت" است.

همسران برتر، از وجود ارزشمند خویش

... هُنَّ لِيَاشَ لَكُمْ وَ أَنْتُمْ لِيَاشَ لَهُنَّ ...

... آنان لباس شما هستند و شما لباس آنانید ...

همسران موفق و برتر لباس و پوشش همدیگر هستند، و این زیباترین و در عین حال کاملترین تعبیری است که خالق مَنان، تصویرگر جسم و روان انسان، در ارتباط با نحوه روابط همسران بیان فرموده است. واقع امر این است که همه اندیشه‌ها و نظریات و تحقیقاتی که تاکنون در قلمرو روان‌شناسی خانواده و روابط مطلوب میان زن و شوهر در کشورهای مختلف مطرح شده و انجام پذیرفته، بیانگر این حقیقت است که موفق‌ترین همسران آنانی هستند که از آغاز زندگی مشترک رابطه‌ای گرم و صمیمی با هم داشته‌اند و هر قدر از زمان بسته شدن پیمان

زدودن سردیها:

لباس سردیها را می‌زداید و همسران برتر و گرمابخش نیز به دور از سردیها و تنش‌ها، از صمیمی‌ترین روابط بهره‌مند می‌شوند و با سپری از گرمای وجود، با رخته‌هر سردی و بروز هرگونه بی‌تفاوتی و سرد مزاجی و مداخلهٔ رسوسه‌های شیطانی مقابله می‌نمایند.

پوشانیدن عیب‌ها:

لباس عیوب آدمی را می‌پوشاند و او را از چشم عیب‌جویان و نقالان مجالس لغو دور نگه می‌دارد. و همسران برتر، این همراهان صمیم و فهیم و محرم‌ان راز، با لباس محبتی که بر قامت جسم و جان هم می‌پوشانند، همهٔ کاستی‌های رفتار، ضعف‌های احتمالی اخلاق و لغزش‌ها و خطاهای یکدیگر را از دید دیگران، خویشان و نزدیکان و حتی نزدیکترین نزدیکان خود مستور می‌دارند. همسران برتر هرگز ضعف‌های شخصیتی و عیوب احتمالی یکدیگر را برای کسی بازگو نمی‌کنند، به‌گونه‌ای که حتی پدران و مادران، خواهران و برادران و خویشان و دوستان ایشان نیز از عیوب احتمالی همسرشان با خبر نمی‌گردند. زنان و مردان هوشمند و عاقل، آنان که الگوی زندگی‌شان فاطمهٔ زهرا سلام الله علیها و علی علیه السلام است، هیچگاه حکایت نارسایی‌ها و شکایت همسران خود را به نزد اعضای خانوادهٔ پدری خویش نمی‌برند. ایشان همواره تلاش دارند بین همسر و والدین و خواهران و برادران خود تألیف قلوب نمایند.

محرم راز بودن:

لباس پوشانندهٔ عیوب و رازدار است.

لباسی از جنس "محبت" به یکدیگر هدیه می‌کنند، چنان لباسی که به تمامی نیازهای فطری، کشش‌های غریزی، احساس مهرطلبی، تعلق عاطفی و تشویق‌پذیری آنها پاسخ گفته، آنان را در برابر همهٔ محرکهای ناخوشایند زندگی و آسیب‌های روانی و اجتماعی ایمن می‌سازد.

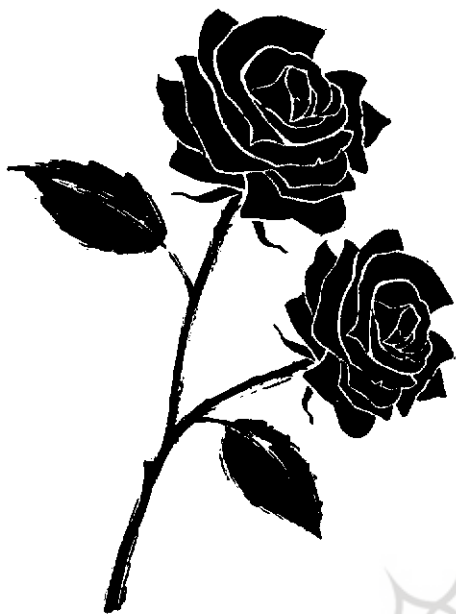
براستی که چه تعبیر و تمثیل آنیکویی است، "لباس بودن" برای همسر. "لباسی" که تار و پود آن از راستی و صداقت، گذشت و شجاعت، صبوری و عدالت، معرفت و محبت، وارستگی و کرامت، آزادگی و عبودیت و تقوا و تقوای پیشگی است.

اینک با نگاهی دوباره، ویژگیها و خواص این لباس جمیل و خداپسند را، که برازنده‌ترین لباس صالحان و همسران برتر است، در خیاطخانهٔ عرشی مرور می‌کنیم.

خوشا به حال آرزومندان ازدواج و زوجهای جوانی که با درک عمیق قداست، فلسفه و هدف والای ازدواج، رسالت خطیر همسری و منزلت نیکوی همسر بودن؛ جامهٔ سعادت و خوشبختی را به جسم و جان خود می‌پوشانند و قامت همسر خویش را نیز به این زینت می‌آرایند؛ چرا که لباس همسر بودن یعنی:

گرما بخشیدن:

همچنان که لباس به تن آدمی گرما می‌بخشد، همسران نیز گرمابخش دلهای یکدیگرند و از حرارت این گرمای مطبوع، دلها آرام، جانها راحت، قلبها پر نور، بارقه‌های امید روشن، ستاره‌های بخت درخشان، انگیزه‌های تلاش مضاعف و غنچه‌های حیات و گل‌های وجود کودکان و نوباوگان شکوفا می‌گردد.



همسران برتر، این همگامان طریق رشد و فلاح، آگاهان به آشکار و نهان یکدیگر و راه یابان به خلوت درون و اسرار نهان همدیگر، همیشه با عزمی استوار و اراده‌ای خلل‌ناپذیر، با صوری و متانت و در شرایط و موقعیت‌های گوناگون، در غم و شادی، سلامت و بیماری، آرامش و عصبانیت، فقر و غنا، کامیابی و ناکامی و... کلیدداران امین گنجینه عزت و حیا، پاسداران حریم عصمت و صفا و نگهبانان سر و آبروی فردی و اجتماعی یکدیگر خواهند بود؛ چرا که عیب‌پوشی و رازداری از صفات خداوندی و از برجسته‌ترین ویژگی‌های انسانهای با تقوا و رشد یافته است. از این رو عیب‌جویی، غیبت و بدگویی، تمسخر و تحقیر و افشای اسرار مؤمنان، بویژه همسران، از مذموم‌ترین و زشت‌ترین اعمال به‌شمار می‌آید. خداوند متان در سوره حجرات در این باره می‌فرماید: یا ایها الذین آمنوا اجتنبوا کثیراً من الظن ان بعض الظن اثم ولا تجسسوا ولا یفتب بعضکم بعضاً ایحب احدکم ان یاکل لحم اخیه میتاً فکرموه و اتقوا الله ان الله ان الله تواب رحیم. "۲" ای کسانی که ایمان آورده‌اید! از بسیاری از گمانها بپرهیزید، چرا که بعضی از گمانها گناه است. هرگز در کار دیگران تجسس نکنید و هیچ یک از شما دیگری را غیبت نکند، آیا کسی از شما دوست دارد که گوشت برادر مرده خود را بخورد؟ (به یقین) همه شما از این امر کراهت دارید. تقوای الهی پیشه کنید که خداوند توبه‌پذیر و مهربان است!"

مصون داشتن از آنها و آلودگیها:

لباس انسان را از آنها و آلودگیهای محیطی مصون می‌دارد. همسران هوشیار و بیدار دل،

حساس و مسؤولیت‌پذیر نیز با رفتار صمیمی و مسحبت‌آمیز، منشی توأم با عطف و خوشرویی، تلاش مستمر در جهت حسن تأمین و ارضای مطلوب نیازهای روانی، کششهای فطری و تمایلات نفسانی همراه و شریک زندگی خود، همدیگر را از محرکهای آسیب‌زای روانی، و سوسه‌های ویرانگر شیطانی، جاذبه‌های رفتاری و کلامی نامحرمان و کزروبهای دوستان محافظت می‌کنند. چرا که در بسیاری از مواقع، سردیها و بی‌تفاوتیها، کشاکشها و پرخاشگرها، ناملایمات و تندبها و گاه قهرها و جدایی‌ها در بین زنها و شوهرها، ناشی از آن است که همسران نتوانسته‌اند به گونه‌ای که انتظار می‌رود پاسخگویی نیازهای روانی و تمایلات نفسانی یکدیگر بوده، مصونیت روانی لازم را ایجاد نمایند؛ و عمدتاً به دلیل همین ناکامیها که به‌ظاهر، تبلور بیرونی چندانی ندارد، گاهی شاهد آسیب‌پذیریهای

عظوفت زنان هستند.

بسیاری از فزون‌طلبی‌ها، خودنمایی‌ها، انسانیت‌ها، تجمل‌گرایی‌ها، بی‌قراری‌ها، پرخاشگرها و کژروهای اجتماعی مردان و بعضاً زنان متأهل به دلیل ناامنی روانی و اضطراب و پریشانی درون واقع می‌گردد. چرا که انسان همواره به دنبال آرامش روان و تعادل حیاتی است. اگر چنین آرامش و امنیت خاطر و سکینه قلب در کانون خانواده، با حسن ارضای نیازهای روانی و تمایلات طبیعی و مشروع نفسانی همسران و رفتارهای مطلوب و روابط صمیمی و خوشایند و آرامش‌بخش متقابل فراهم نشود، لاجرم در بسیاری از موارد فقر عاطفی، کمبودهای روانی و دغدغه‌های درونی، مستعدترین زمینه برای بروز واکنش انفعالی در برابر محرکهای متنوع و ظاهراً خوشایند، گرایش به رفتارهای نامطلوب و گشوده شدن زاویه انحراف و آسیب‌پذیرهای فردی و اجتماعی خواهد بود.^۷

تنوع بخشیدن به زندگی:

لباس به‌نمای ظاهری فرد تنوع می‌بخشد و سبب آراستگی ظاهری انسان در محیط اجتماعی می‌شود. به‌سخن دیگر، لباس علاوه بر پوشاندن عیوب، گرمابخشی، مقابله با آلودگی‌ها و آرامش‌دهی به روانها، نقش ایجاد تنوع در زندگی فردی و اجتماعی انسان را نیز عهده‌دار است.

همسران برتر، آنان که لباسی برازنده برای یکدیگر هستند و خود را به زینت‌های اخلاقی مزین نموده‌اند، از هر فرصت و از هر عاملی برای پیشگیری از کسالت روانی، زدودن رگه‌های افسردگی و تنوع بخشیدن به روابط

نفسانی یکی از زوجین و یا هر دوی ایشان هستیم. به‌همین دلیل زن و شوهر می‌بایست مطلوبترین لباس و مقاوم‌ترین و نفوذناپذیرترین پوشش روانی - نفسانی^۵ و حمایتی یکدیگر باشند. به عبارت دیگر همان‌گونه که پیشتر نیز ذکر گردید، همسران برتر آنانی هستند که با توجه به نیازهای روانی و تمایلات طبیعی و نفسانی همدیگر و ارضای مطلوب و شایسته آن، زمینه سکینه خاطر و آرامش روانی را در یکدیگر فراهم می‌کنند.

آرام جان بودن:

لباس به انسان برهنه و عریان آرامش می‌بخشد. به بیان دیگر، انسان بی‌تن پوش و جامه، بسیار نگران و مضطرب و پریشان است. همسران رفیق و شفیق نیز لباس گرم و آرامش‌بخش یکدیگرند.

بیشتر زنان مردان بالغی که بدون دلیل موجه تن به ازدواج نمی‌دهند و روزگار خود را با تجرد و تنهایی سپری می‌کنند، بعضاً به‌طور محسوس دچار ناامنی روانی، تشویش و اضطراب می‌گردند؛ حال آنکه ازدواج و همراه شدن با همسر، اضطراب‌زدایی و آرامش‌یابی است، و برآستی که به کلام حق، که کاملترین منشور روان‌شناختی انسان است، در تأمین آرامش روان و سکینه خاطر زوجین، بیشترین نقش بر عهده وجود ارزشمند و آرامشگر "زن" است و این "مرد" است که می‌بایست شرایط لازم و فضای مطلوب و خوشایند آرامش‌بخشی و دل‌آرامی "زن" را فراهم آورد. یکی از معانی کلام عرشی قرآن کریم که می‌فرماید: "الرجال قوامون علی النساء"^۶، این است که مردان نگاهبان گل وجود پر مهر و

و بزرگ‌منشی خود لباس شایستگی و وفار بر قامت جسم و جان هم می‌پوشانند. چنین لباسی همواره با طراوت و تازه‌است و به زندگی مشترک تنوع و نشاط و شادابی و سلامت می‌بخشد. به بیان دیگر همسران برتر، لباس همیشه تازه‌یکدیگرند.

متناسب بودن :

لباس همواره باید متناسب با قامت و اندام آدمی باشد. هرکس که لباسی می‌خرد و یا دوخت لباسی را به خیاط سفارش می‌دهد، خواهان آن است که لباسش نه گشاد باشد و نه تنگ، نه کوچک باشد و نه بزرگ، بلکه لباسی باشد متناسب و به اندازه قامت او، لباسی راحت و برازنده، محکم و بادوام، موثر و قابل تأیید و تحسین، چرا که لباس نشانه‌ای از شخصیت و بینش فکری انسان و بیانگر مثنی و منش زندگی فردی و اجتماعی اوست.

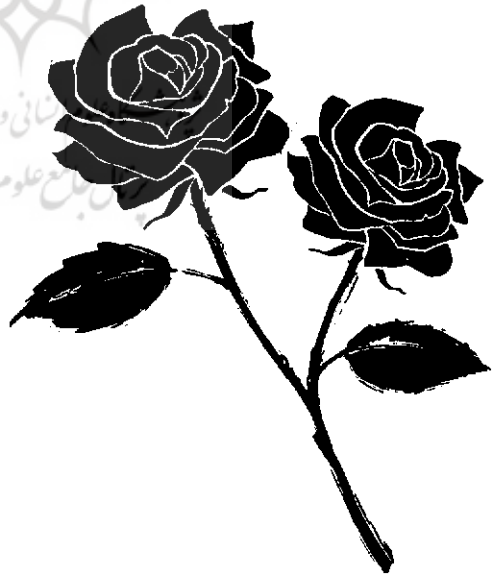
همسران برتر نیز " کفو " هم هستند و به عبارت دیگر متناسب‌ترین لباس یکدیگرند. همسران برتر آنچنان معرف شخصیت و قالب فکر و اندیشه یکدیگرند که بی‌همری هم احساس تنهایی و رها شدگی می‌نمایند.

همسران برتر از مصادیق بارز " طیبیات " و " طیبین " ^۹ هستند. وجود همسران برتر، بیانگر همگامی پاکترین انسانها، شایسته‌ترین زوجها، بایسته‌ترین یاران، هم سطح‌ترین رفیقان، یک‌رنگ‌ترین دوستان و متناسب‌ترین انتخابها هستند.

همسران برتر، هم‌زبان و هم‌دل هستند. همسران برتر در اخلاص و پاکبها و در عصمت و خویش‌داری‌ها، هم‌سنگ و هم‌تراز یکدیگرند. همسران برتر با توازن رفتار و

فی‌مابین و در یک کلام خوشایندی زندگی خانوادگی بهره می‌گیرند.

خوش‌بیانی و خوش‌خلقی، زیباگویی و گزیده‌گویی برای همسر و استقبال از کلام و رفتار وی، اعمال سلیقه و ابتکار و خلاقیت و نوآوری در زندگی روزمره، متصف شدن به صفات متعالی اخلاقی، متبسم و گشاده‌رو بودن، آراسته شدن برای همسر^۸ و فراهم ساختن زمینه‌های رشد ذهنی و مطالعه و پیشرفت تحصیلی و تعالی معنوی او، سیر و سفر و صلۀ ارحام و دیدار خویشان و دوستان، مشارکت در رسیدگی به نیازمندان و تهیدستان و امور خیر و خدایسندانه و سرانجام فرزندآوری و فرزندپروری از جمله عوامل مؤثر در تنوع بخشیدن به زندگی مشترک همسران برتر است. همسران برتر آراسته‌ترین، برازنده‌ترین و فاخرترین لباس و ارزنده‌ترین زینت هم هستند. همسران برتر با صفای باطن، سجایای اخلاقی



نیستند؛ چرا که همسران نزدیکترین انسانها به یکدیگرند.

همسران برتر آنانی هستند که از سویدای دل، چنین نزدیکی، وحدت نظر و یکدلی را احساس می‌کنند.

همسران برتر با همه حرمت و احترام و قدر و منزلتی که برای دوستان، خویشان و نزدیکان خود قائلند، با همه محبتی که به برادران و خواهران خود ابراز می‌دارند و با همه خضوع و خشوع، تواضع و تمکین و تکریم و احسانی که شایسته و بایسته است همواره در برابر والدین خود داشته باشند،^{۱۲} اما در همیشه زندگی، نزدیکترین، صمیمی‌ترین و محرم‌ترین یار آنان، "لباس وجودشان"، یعنی همسر دلبندهشان است و باید نیز چنین باشد.^{۱۳}

همسران برتر، با نزدیکی دلها و پیوند اندیشه‌ها، وحدت نظر و همزبانی و هم‌مرامی در مثنی زندگی، با منشی سرشار از محبت و عطف و استواری و صداقت و صبوری، از مؤثرترین و سازنده‌ترین روشهای تربیتی برای پرورش فرزندان سالم، صالح، هوشمند و خلاق بهره می‌برند.

به‌طور کلی کودکان و نوجوانان در خانواده‌ای که پدر و مادر، صمیمانه‌ترین روابط را دارند و از شخصیتی پر نشاط و شاداب و فعال و پویا برخوردار هستند، به دور از هرگونه تعارض و دوگانگی احساس، با آرامش روانی و اعتماد به نفس قوی، بیشترین همانندسازی را با والدین داشته، حداکثر تبعیت‌پذیری را از خود نشان می‌دهند. در این شرایط و با توجه به فضای پر از محبت و دوستی و صفا و معنویت حاکم بر کانون خانواده، غیبت موقت یا نسبتاً طولانی یکی از والدین نمی‌تواند آثار چندانی

تناسب اخلاق، برخورداری از عزت نفس و پاک زیستن، پاسداری از حریم عصمت و طیب بودن و طیب ماندن، زیباترین جلوه‌های مساوات حقیقی زن و مرد هستند.

نزدیکترین همراه بودن:

لباس نزدیکترین همراه، پیوسته‌ترین جزء و سایه بان همیشگی وجود انسان است. گویی انسان و لباس او حقیقت واحدی را تشکیل می‌دهند. همسران برتر نیز همگامان افضل و نزدیکترین یاران یکدیگرند و لباس وحدت اندیشه و آرمان همدیگر به شمار می‌آیند. در حقیقت نزدیکترین یار و محرم‌ترین رازدار انسان، لباس وجود، یعنی "همسر" اوست. به‌راستی که نزدیکترین کس انسان، بعد از ذات اقدس خداوندی که خالق وجود، عالم بر ذات الصدور و آگاه به نیت‌ها و انگیزه‌های درون و رفتار برون آدمی است،^{۱۴} وجود ارزشمند "همسر" می‌باشد. آری، تنها همسر انسان است که از آغازین لحظات زندگی مشترک، در گذران روزها، ماهها و سالها، در صبح و شام، در نهان و آشکار، در ابتلاها و عافیت‌ها، سختی‌ها و راحتی‌ها، نیازمندها و بی‌نیازها، کامروایی‌ها و ناکامیها، کمبودها و کاستیها، خوشیها و ناخوشیها، در تنهایی‌ها و در میان آشنایان و غریبه‌ها، در اظهار نظرها و انتخابها، در معاشرت‌ها و گفت‌وگوها، در سفرها و حضرها و در برخوردها و رفتارها، بتدریج بر خصیصه‌های شخصیتی و ویژگیهای حاکم بر نفسانیات زوج خود آگاه می‌گردد.^{۱۵} به کلام دیگر، هیچ کس در حیات دنیوی همانند همسران با ویژگیهای شناختی، روانی و انگیزه‌های شخصی و اجتماعی همدیگر آشنا

هستند که زمینه رشد و شکوفایی وجود ارزشمند انسانهای خلاق، نوآور، مخترع و مکتشف را فراهم می‌کنند و بهترین ارمغانها و یادگارها و باقیات صالحات را بر فراز عصرها و نسلها به جامعه بشری تقدیم می‌دارند.

پی‌نوشتها:

۱-سوره بقره، آیه ۱۸۷

۲-یکی از روشهای تربیت قرآنی، روش تمثیل، یعنی استفاده از مثال برای ابلاغ پیام است.

۳-یا بنی آدم قد انزلنا علیکم لباساً یواری سوءاتکم و ریشاً و لباس التقوی ذلک خیر ذلک من آیات الله لعلهم یدّکرون (سوره اعراف، آیه ۲۶): ای فرزندان آدم برای شما لباس فرستادیم که اندامهای شما را می‌پوشاند و مایه زینت شماست. اما لباس تقوا بهتر است، اینها همه آیات خداست تا متذکر نعمت‌های او شوید.

۴-سوره حجرات، آیه ۱۲

۵- بسیاری از آسیب‌پذیری‌های زوجها، بویژه مردان، نشان از کم‌توجهی به همین امر مهم، یعنی قصور در حسن ارضای نیازهای فطری و تمایلات مشروع نفسانی و ایجاد مصونیت لازم در این ارتباط است.

۶-سوره نساء، آیه ۳۴

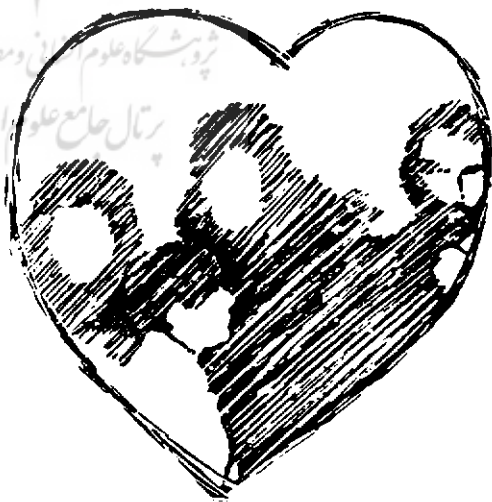
۷- به دلیل اهمیت این مسأله، در بخش دیگری در این باره به تفصیل مباحثی ارائه خواهد شد.

۸- از نظر موازین الهی، آرایش کردن و عطر زدن زن برای نامحرمان، حرام و ناپسند و برای همسر پرثواب و بسیار پسندیده است.

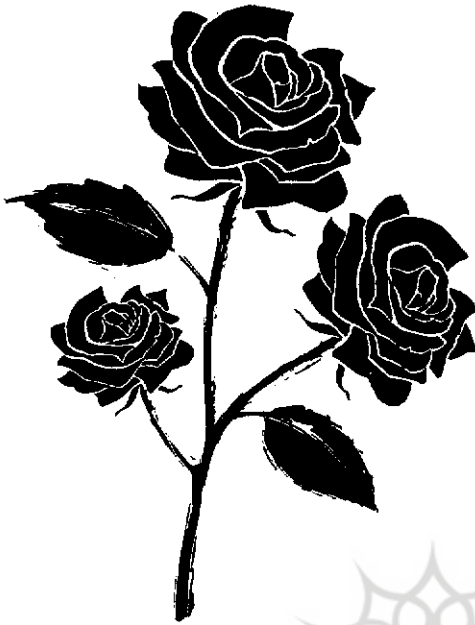
۹- الطَّیِّبَاتُ لِلطَّیِّبِینَ وَ الطَّیِّبُونَ لِلطَّیِّبَاتِ اُولَئِكَ مَبْرُؤُنَ مِمَّا یَقُولُونَ لَهِمْ مَغْفِرَةٌ وَ رِزْقٌ کَرِیْمٌ

قابل ملاحظه‌ای بر نحوه تکوین شخصیت فرزندان به جای گذارد. چراکه شاکله شخصیتی همسران برتر به گونه‌ای است که در عرصه‌های مختلف زندگی سهم مشترک داشته، به دلیل نهایت صمیمیت و نزدیکی و وحدت در اندیشه‌ها و باورهای تربیتی، از شیوه‌های پرورشی مشابه، اما متعالی، در تعلیم و تربیت نوباوگان و نور چشمان خود بهره‌مند می‌شوند و در تقویت رفتارهای مطلوب و یاتغییر و اصلاح رفتارهای نامطلوب ایشان، با دوراندیشی و تیزبینی، پاسخ و واکنش تربیتی همانند نشان می‌دهند.^{۱۳} در نتیجه این صمیمیت و نزدیکی و وحدت فکری و عملی همسران برتر، بویژه در ارتباط با تعلیم و تربیت فرزندان و ارائه الگوهای رفتاری مطلوب برای آنان است که آرامش روان، رشد مطلوب شخصیت کودکان و نوجوانان و رویش جوانه‌های خلاقیت فکری و نوآوریهای ذهنی ایشان را شاهد می‌شویم.

به سخن دیگر، همسران برتر، این زینده‌ترین لباس یکدیگر و نزدیکترین یاران



(سوره نور، آیه ۲۶): زنان پاک از آن مردان پاک و مردان پاک از آن زنان پاکند. اینان از همه نسبت‌های ناروا میرا هستند و برای آنان آمرزش الهی و روزی پرازشی است.



۱۰- ولقد خلقنا الانسان و تعلم ماتوسوس به نفسه و نحن اقرب الیه من جبل الوریث (سوره ق، آیه ۱۶): ما انسان را آفریدیم و سوسه‌ها و کشاکش‌های نفسانی او را می‌دانیم و ما به او از رگ قلبش نزدیک‌تریم.

۱۱- البته این آگاهی نسبی است و عالم مطلق بر قوانین حاکم بر نفسانیات انسان خداست.

۱۲- خداوند متعال در قرآن کریم احترام و حرمت والدین را در کنار عبادت خود قرار داده و عظمت مقام پدر و مادر و اهمیت توجه به ایشان را به نیکی متذکر شده‌اند: وقضی ربک الّا تعبدوا الّا ایاه و بالوالدین احساناً (سوره اسراء، آیه ۲۳).

۱۳- متأسفانه بسیاری از اختلافات معمول فی‌مابین زن و شوهرها به لحاظ عدم درک این امر مهم و وجود دیدگاههای غیرمنطقی، تعصبات خانوادگی و وابستگی‌های شدید احساسی نسبت به خانواده پدری، بخصوص مادر و بعضاً متأثر شدن از نظریات و نگرشهای خواهران و برادران و تکمیل‌پذیری از ایشان است. در حالی که بنابر منطق قرآن حکیم و براساس یافته‌های روان‌شناسی خانواده، توجه به نظریه‌ها و توصیه‌ها و نیازهای انسانی و تمایلات و خواسته‌های فطری و مشروع همسر در اولویت قرار دارد.

۱۴- یا کمال تأسف در بعضی از خانواده‌ها، مادر با شخصیت انفعالی همواره تسلیم خواستها و پافشاریهای کودکان و نوجوانان خویش می‌گردد و پدر، با نقش فعال و مقتدرانه و گاه تنبیه‌گرانه سعی می‌کند رفتار بچه‌ها را کنترل کند و آنها را به تسلیم وا دارد. عموماً در این قبیل خانواده‌ها، مادران شکایت فرزندان را به پدر می‌نمایند و این پدر است که باید پاسخگو و مقابله‌گر باشد!! و به همین دلیل است که شرایط روانی "لوس" شدن بچه‌ها فراهم می‌شود. یک پدر فهیم می‌باید به گونه‌ای عمل کند که محور پرورشی و مربی اصلی خانواده "مادر" باشد، به نحوی که کلام پدر و مادر برای بچه‌هایکی بوده، نظر مادر برای اطاعت و تبعیت‌پذیری اولی باشد.